

УКУСИ ТВАРИН

Укуси собак, котів та інших тварин

Фактори, що загрожують:

- Інфікування рани
- Кровотеча з рани

Сказ

Сказ - це смертельне вірусне захворювання, яке вражає центральну нервову систему.

Всі ссавці можуть хворіти на сказ. Більшість смертельних випадків у людей у всьому світі були спричинені укусами собак.

Вірус сказу до людини передається безпосереднього через:

- укус,
- подряпину та мікроушкодження шкіри;
- потрапляння зараженої слини на слизові оболонки;
- вдихання аерозолізованого вірусу сказу.

Інфікована людина сказом теоретично може передати вірус іншій людині, але таких випадків не зафіксовано.

У людини інкубаційний період триває 1–3 місяці, інколи може тривати 7 днів та до 1 року

Цей період залежить:

- * від місця, кількості й глибини укусів (найнебезпечніші укуси в обличчя та голову);
- * кількості та активності вірусу, що потрапив у рану;
- * віку постраждалого (діти вразливіші за дорослих).

Симптоми захворювання:

- загальна слабкість;
- головний біль;
- лихоманка;
- відчуття посмикування або свербіжу у місці укусу;
- тривога;
- сплутана свідомість;
- галюцинації;
- гідрофобія (страх води);
- аерофобія (боязнь протягів або свіжого повітря)

Перша невідкладна допомога

- обробіть рану антисептиком, найкраще водним розчином йоду;
- зверніться до медичного закладу для проведення постконтактної профілактики сказу, а саме введення антирабічного імуноглобуліну та введення антирабічної вакцини згідно наказу МОЗ України від 15.04.2004 №205. Таких вакцин має бути п'ять: у день звернення до лікаря (0-й день), а потім на 3-й, 7-й, 14-й, 28-й день.

Протипоказань до проведення лікувально-профілактичної імунізації (пост-експозиційна імунізація) не існує, оскільки сказ є летальним захворюванням.

Пам'ятайте, що вакцинація - це єдиний захист від смертельного захворювання.

Профілактика захворювання:

- Профілактична імунізація (пре-експозиційна імунізація) рекомендована особам, що за характером професійної діяльності належать до групи ризику, зокрема працівникам ветеринарних лабораторій, клінік та інших лабораторій, які працюють із типовим вірусом сказу; мисливцям; лісникам; спеціалістам ветеринарної медицини; працівникам боєнь; таксидермістам; особам, що виконують роботи з відлову і утримання бездомних тварин; працівникам притулків для утримання тварин; військовим, листоношам, дітям, котрі перебувають в постійному контакті із тваринами та мають високий ризик інфікування вірусом сказу;
- вакцинація від сказу домашніх тварин;
- уникати контактів із потенційно небезпечними тваринами.

Правець

Джерело інфекції:
укуси тварин, ґрунт

Інкубаційний період:
від 3 до 21 дня

Симптоми правця

- Загальна слабкість, головний біль, дратівливість
- Посмикування м'язів в ділянці рани
- Спазм щелепних м'язів, стискання щелеп.
Сардонічна посмішка
- Порушення акту ковтання
- Судоми

Перша невідкладна допомога

- Зупинка кровотечі
- Промивання рани антисептиком
- Звернутися до медичного закладу для вакцинування від сказу та правця!

Вакцинацію проти дифтерії та правця розпочинають у ранньому дитячому віці — згідно з Календарем профілактичних щеплень, затвердженим наказом МОЗ України від 16.06.2011 № 595 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.10.2011 під № 1159/19897

У разі порушення Календаря профілактичних щеплень у дитини треба звертатися до сімейного лікаря чи педіатра для складання індивідуального графіка щеплень.

Якщо ви вже дорослі, але не були раніше вакциновані або у вас немає записів про відповідні щеплення, — для захисту від дифтерії та правця необхідна триразова вакцинація АДП-М, з інтервалом не менше 30 днів між першим і другим щепленнями та шість місяців між другим і третім щепленнями.

Змії України

Гадюка степова

Гадюка
Нікольського

Гадюка звичайна

- Вуж звичайний
- Вуж водяний
- Мідянка звичайна
- Полоз візерунковий
- Полоз жовточеревий
- Полоз леопардовий
- Полоз сарматський
- Полоз ескулапів

Симптоми укусу гадюки:

- наявність слідів від укусу гадюки, а саме: однієї або двох цяток з капілярною кровотечею;
- печіння, біль та набряк у місці укусу;
- гематома на і біля місця укусу;
- головний біль;
- запаморочення;
- слабкість;
- блідість шкірних покривів;
- підвищене потовиділення;
- нудота, блювання;
- біль у животі.

Заборонено

- Висмоктувати
- Накладати джгут
- Розрізати
- Вживати алкоголь
- Припікати

Перша невідкладна допомога

- Заспокоїти постраждалого
- Зменшити рухомість кінцівки, за потреби іммобілізація кінцівки
- Звільнити місце укусу від стискаючих елементів (одяг, взуття, прикраси)
- Обробити рану антисептиком
- Рясне пиття
- Негайна госпіталізація до медичного закладу

Укуси павуків

- Каракурт (Чорна вдова)

Симптоми укусу каракурта:

- на місці укусу крихітні сліди проколу;
- почервоніння на місці укусу;
- біль у місці укусу;
- м'язові спазми;
- біль у животі «гострий живіт»;
- нудота, блювання;
- потовиділення;
- неспокій, страх смерті;
- задишка.

Перша невідкладна допомога

- Заспокоїти постраждалого
- Зменшити рухомість кінцівки
- Холод на місце укусу
- Рясне пиття
- Негайна госпіталізація до медичного закладу

Укуси кліщів

Фактори небезпеки:

- інфікування збудником кліщового енцефаліту
- інфікування збудником хвороби Лайма
- та іншими захворюваннями

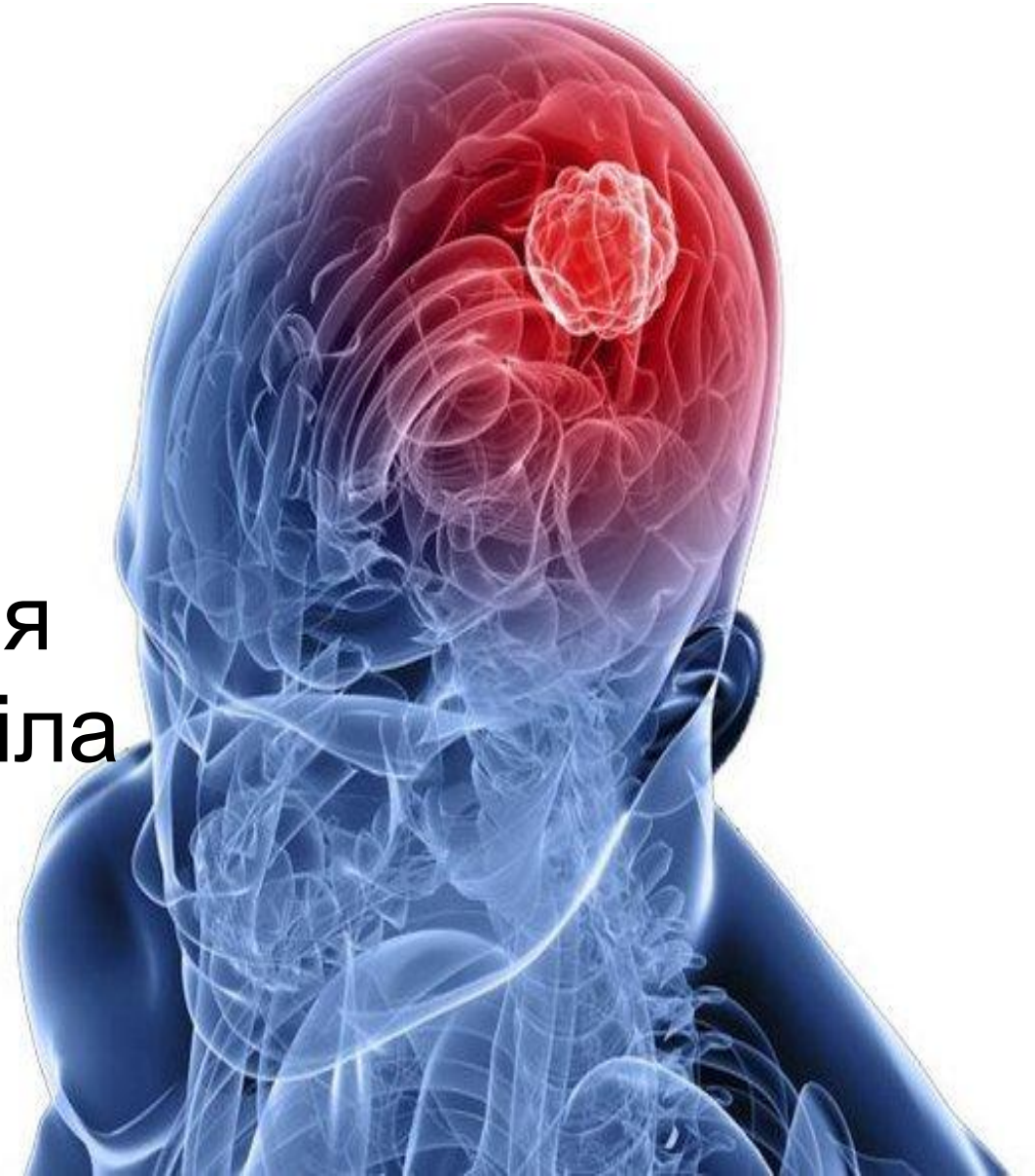

Кліщовий енцефаліт

Інкубаційний період:
7 – 14 днів

Симптоми:

- На місці укусу: почервоніння
- Підвищення температури тіла
- Біль у м'язах шиї
- Розлади свідомості
- Паралічі

Профілактика кліщового енцефаліту

Схема первинної вакцинації однакова для всіх осіб і складається з трьох щеплень вакциною ФСМЕ-ІМУН (0,5мл) для осіб віком від 16 років або ФСМЕ-ІМУН Джуніор (0,25мл) для дітей віком від 1 до 15 років.

Базова імунізація	Доза ФСМЕ-ІМУН Джуніор (0,25мл) або ФСМЕ-ІМУН (0,5мл)	Звичайна схема	Схема швидкої імунізації
1-ша доза	0,25мл або 0,5мл	Обрана дата	Обрана дата
2-га доза	0,25мл або 0,5мл	1-3 місяці після першої вакцинації	14 днів після першої вакцинації
3-тя доза	0,25мл або 0,5мл	5-12 місяців після другої вакцинації	5-12 місяців після другої вакцинації

Профілактика кліщового енцефаліту

Першу бустер-дозу вводити через 3 роки після третього щеплення.

Наступні бустер-دوزи вводити кожні 5 років після останньої бустер-дози

Для осіб віком від 1 року

Бустер-доза	Доза ФСМЕ-ІМУН Джуніор (0,25мл) або ФСМЕ-ІМУН (0,5мл)	Час
1-ша бустер-доза	0,25мл або 0,5мл	Через 3 роки після третьої вакцинації
Наступні бустер-دوزи	0,25мл або 0,5мл	Кожні 5 років

Особи віком від 60 років

Загалом для осіб віком від 60 років інтервали введення бустер-доз не повинні перевищувати трьох років.

Бустер-доза (вік≥60років)	Доза ФСМЕ-ІМУН (0,5мл)	Час
Усі бустер-دوزи	0,5мл	Кожні 3 роки

Хвороба Лайма

Інкубаційний період:
7 – 14 днів

Симптоми:

- На місці укусу: кільцева еритема (почервоніння), що збільшується
- Підвищення температури тіла
- Ураження серця
- Ураження суглобів
- Ураження нервової системи

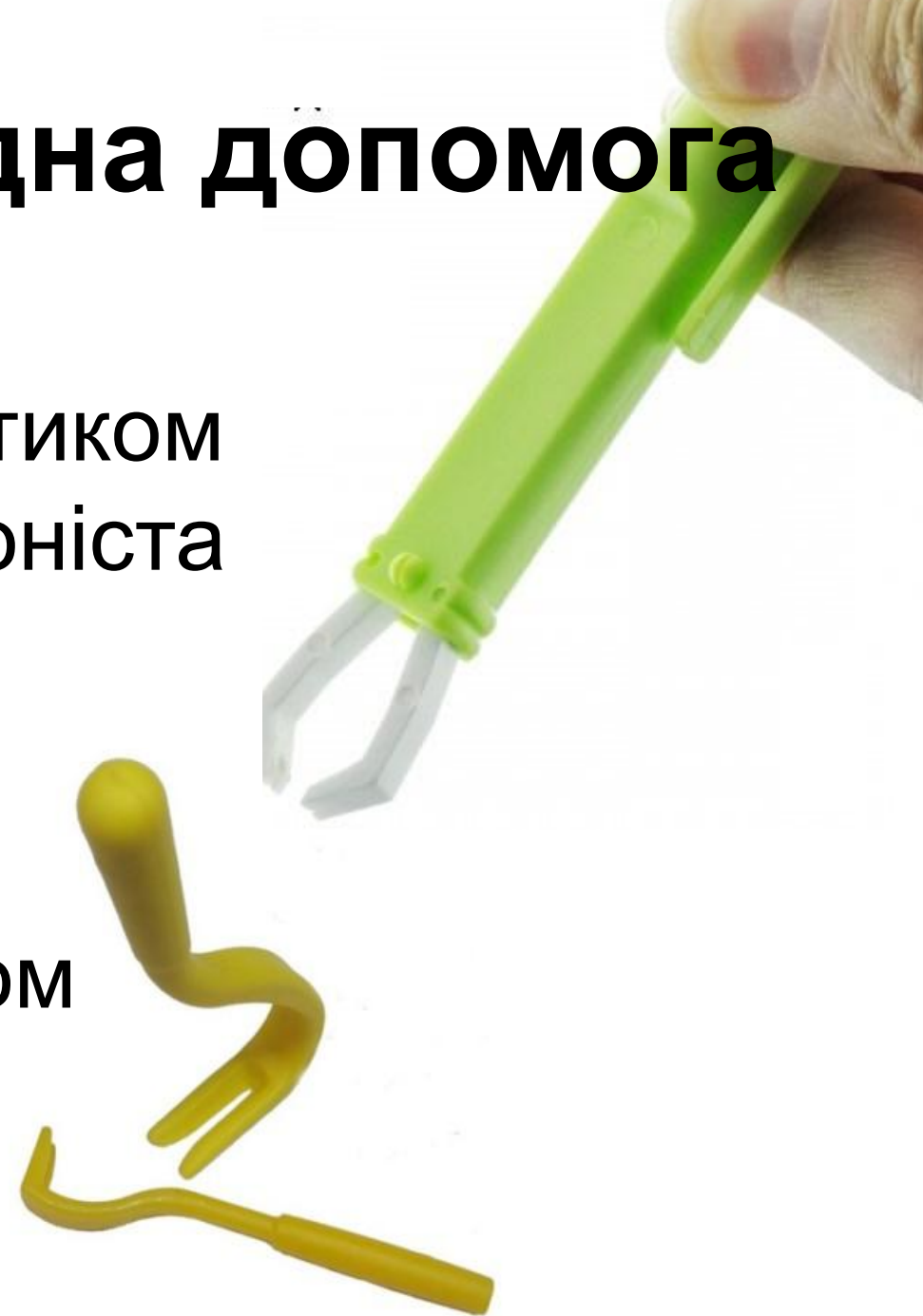
Перша невідкладна допомога

- Витягнути кліща
- Промити рану антисептиком
- Звернутися до інфекціоніста

Профілактика:

- Репіленти з перметрином

Постконтактна профілактика хвороби Лайма

Доксициклін: діти > 8 років: 4 мг/кг/добу перорально у вигляді одноразової дози; дорослі: 200 мг перорально однократно (ВМЖ)

Постконтактна профілактика однією дозою доксицикліну може використовуватися при тривалому контакті, якщо відповідає всім наведеним нижче вимогам:

1. Наповнений кров'ю *Ixodes scapularis*, видалений, щонайменше, через 36 годин після прикріплення.
2. Профілактика впродовж 72 годин після видалення кліща.
3. Поширеність *Borrelia burgdorferi* у місцевих кліщів вище 20%.
4. Доксициклін не протипоказаний (протипоказання - у дітей віком до 8 років, вагітність або лактація, у Великобританії доксициклін не рекомендується застосовувати в дітей віком до 12 років).

Пацієнти, які не можуть приймати доксициклін, починають лікування, якщо розвиваються ранні симптоми